

DET EUROPÆISKE MONETÆRE INSTITUT

UDTALELSE FRA DET EUROPÆISKE MONETÆRE INSTITUT

(97/C 205/07)

Høring foretaget af Rådet for Den Europæiske Union i overensstemmelse med henholdsvis artikel 109 F, stk. 6, og artikel 109 F, stk. 8, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab vedrørende forslag til retsakter om indførelsen af euroen og om visse bestemmelser vedrørende indførelsen af euroen.

særlige behov for, at Rådet sikrer ækvivalensen mellem de juridiske termer, der anvendes i de autentiske udgaver af forslagene på samtlige Fællesskabets officielle sprog.

Denne udtalelse vil alene omfatte de aspekter, som EMI finder bør belyses nærmere.

CON/96/13

1. EMI modtog den 11. november 1996 en anmodning fra Rådet for Den Europæiske Union om en udtalelse vedrørende to forslag fra Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber til rådsforordninger om indførelsen af euroen. Retsgrundlaget for forslagene er henholdsvis artikel 235 og artikel 109 L, stk. 4, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (ref.: KOM(96) 499 af 16. oktober 1996. For nemheds skyld vil de to forslag blive benævnt henholdsvis »235«-forslaget og »109 L, stk. 4«-forslaget). Forslagene er ledsaget af en begrundelse. EMI skal høres om begge forslag, selvom retsgrundlaget for det ene er traktatens artikel 235, idet genstanden for begge forslag, ligger inden for EMI's kompetenceområde. Dog kan »109 L, stk. 4«-forslaget først blive vedtaget, når ECB er blevet oprettet, hvorfor denne udtalelse ikke udelukker en udtalelse i medfør af traktatens artikel 109 L, stk. 4, fra ECB inden vedtagelsen.

2. Forslagene fra Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber fortjener generelt en positiv bedømmelse. Kommissionen har bygget videre på EMI's tidligere arbejde og på de forslag, der er resultatet af omfattende høringer af finansielle organisationer og Det Monetære Udvalg — høringer som EMI har været involveret i. EMI har deltaget som observatør i møderne i en Råds-arbejdsgruppe, som blev oprettet efter Kommissionens vedtagelse af forslagene, og har noteret sig de forskellige ændringsforslag fra de nationale delegationer. I denne udtalelse tages der hensyn til forslagene, som de foreligger efter nævnte arbejdsgruppes gennemgang. Udtalelsen bygger på den engelske version af forslagene. For at sikre en ensartet fortolkning og anvendelse i medlemsstaterne af disse væsentlige retsakter understreger EMI det

3. EMI noterer sig, at Kommissionen har besluttet at fremlægge to forslag til forordninger, men fremhæver vigtigheden af, at begge forslag som ønsket af Kommissionen tiltrædes politisk på samme tid i Det Europæiske Råd, formentlig på mødet i Dublin i december.

»235«-forslaget

4. EMI har fulgt drøftelserne i Rådets arbejdsgruppe vedrørende affattelsen af artikel 3 i »235«-forslaget, som drejer sig om kontinuiteten i retlige instrumenter, og er bekendt med de argumenter, der er fremsat af de nationale delegationer. Dette emne har stor betydning for de finansielle markeder. EMI har modtaget væsentlige og overbevisende redegørelser fra markedsorganisationer om netop dette emne. EMI støtter konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Madrid angående hensigtsmæssigheden af en bestemmelse, der sikrer kontinuiteten, men er dog af den opfattelse, at formuleringerne bør være tilstrækkelig brede til at fjerne betænkelighederne. En sikring af kontinuiteten vil bidrage til de finansielle markeders stabilitet og lette overgangen til den fælles mønt.

EMI glæder sig i denne forbindelse over den forbedrede affattelse af præambelens syvende betragtning. Desuden foretrækker flere af medlemmerne af Rådet for EMI en sproglig præcisering der bekræfter, at udtrykket »indførelsen af euroen«, som anvendes i artikel 3, er bredt favnende og navnlig omfatter fast-

sættelse af uigenkaldelige omregningskurser, inddragelse af nationale valutaenheder og fjernelse eller erstatning af referencerentesatser. Dette kan gøres enten i den definerende del (artikel 1) eller i selve artikel 3 eller i det mindste i præamblen til »235«-forslaget.

Adskillige medlemmer af Rådet for EMI ønsker tilsvarende tilføjelse af ordene »vedrørende indførelsen af euroen« i slutningen af artikel 3 for at undgå faren for retssager, som opstår på grund af »force majeure«-klausuler, klausuler om »ændrede forhold« eller andre klausuler med tilsvarende virkning, og for at beskytte forbrugerne af finansielle tjenesteydelser. Tilføjjelsen af biordet »udtrykkelige« vil ikke være fuldt tilstrækkeligt, idet de pågældende klausuler godt kan vedtages udtrykkeligt uden derfor at tage sigte på ØMU.

De fleste af medlemmerne af Rådet for EMI vil sætte pris på, at definitionen af udtrykket »aftale« flyttes fra præambelens niende betragtning til artikel 1 for at give den større retlig vægt.

5. EMI erkender, at bestemmelserne om afrunding falder i tråd med dets egne tidligere forslag, selv om de ikke er identiske med dem.

»109 L, stk. 4«-forslaget

6. Det første spørgsmål, der skal behandles, er bestemmelserne vedrørende overgangsperiodens udløb. Fra et retligt synspunkt er overgangsperiodens udløb ensbetydende med afskaffelsen af de nationale valutaenheder og den tvungne og automatiske redenominering af alle eksisterende retlige instrumenter, særlig i national lovgivning og i aftaler. Kundernes bankkonti bliver ændret til euro-konti; fakturaer skrives i euro; officielle rapporter opererer med euro; priser opgives i euro osv.

EMI støtter tanken om, at den retlige overgang finder sted på samme tid i alle deltagende medlemsstater. Datoen for denne retlige overgang bør nogenlunde falde sammen med den dato, på hvilken europengesedlerne og -mønterne sættes i omløb. Den praktiske gennemførelse af omvekslingen til euro vil formentlig kræve nogen fleksibilitet. På nuværende tidspunkt er det endnu for tidligt at fastsætte datoen for, hvornår eurosedlerne sættes i omløb. EMI foretrækker derfor, at datoen for overgangsperiodens udløb i artikel 1 og datoerne i artikel 10 og 11 fast-

sættes nærmere, når Rådet vedtager forordningen endeligt, og at datoerne indtil da sættes i parenteser.

7. På Det Europæiske Råds møde i Madrid var der enighed om, at den forordning, der opstiller den retlige ramme for euroens anvendelse, »får den virkning, at de nationale valutaer og euroen bliver forskellige udtryk for, hvad der økonomisk er én og samme valuta«, og at forordningen med henblik herpå »skaber en juridisk bindende ligestilling mellem euroen og de nationale valutaer«. Der er desuden enighed i Det Europæiske Råd om, at forordningen skulle »sikre, at euroen frit kan anvendes af private økonomiske beslutningstagere, selv om der ikke er pligt til at anvende den«. EMI finder, at disse mål nås på en hensigtsmæssig måde i »109 L, stk. 4«-forslaget.

EMI er navnlig enig med Kommissionen i, at den erstatning af de deltagende medlemsstaters valutaer med euroen, der er fastsat i artikel 2, er en hensigtsmæssig måde til at sikre gennemførelsen af disse konklusioner. EMI er tilfreds med forslaget bestemmelser, som forstærker den juridisk bindende ækvivalens mellem euroen og de forskellige nationale valutaer, som Det Europæiske Råd krævede i Madrid, og som »sikrer betalingssystemernes gnidningsløse funktion«, fordi de ikke nødvendiggør etableringen af et dobbelt kredsløb. EMI ser med velvilje på artikel 8, stk. 3 og 6, i forslaget, hvis indhold EMI finder tilfredsstillende. Dog kunne affattelsen af artikel 8, stk. 3, måske overvejes på ny for at skabe større klarhed.

Det første punktum i stk. 3 giver debitor ret til at vælge mellem euroen og den nationale valutaenhed. Dette er indbegrebet af ombyttilighed i forbindelse med andre betalingsmåder end betaling i kontanter. Dette punktum er klart og kræver ingen revision (dog vil det muligvis være tilrådeligt at erstatte »can« med »may« (i den engelske udgave) for at fremhæve, at der er tale om et valg og ikke en mulighed). Andet punktum giver den finansielle formidler ret til »at foretage den fornødne omveksling for at kunne kreditere en konto uden beløbsmodtagerens samtykke«, når denne konto har en denominering, som afviger fra den, der er valgt af debitor. Dette andet punktum kunne være klarere med hensyn til formidlerens og beløbsmodtagerens rettigheder og pligter. Hvad dette angår kunne punktet udvides til at omfatte multilaterale betalingssystemer eller systemer med flere betalingsformidlere.

For at undgå tvivl bør ordlyden af artikel 8, stk. 3, klart sikre, at anvendelsen af mådesudsagnsordet

»kan« ikke giver mulighed for at anvende andre kurser end omregningskurserne.

Det kan eventuelt tillige tydeliggøres, om punktummet alene vedrører ordrer om overførsler, eller om det også finder anvendelse på andre betalingsmåder end betaling i kontanter (checks), som i sidste instans fører til kreditering af en konto, i modsætning til betalinger i kontanter.

Ordene »og som skal betales inden for denne medlemsstat« har ifølge begrundelsen til formål at begrænse bestemmelsens rækkevidde til indenlandske betalinger. EMI finder ikke, der er grund til at hæfte sig ved, hvor en betaling har sin oprindelse, og vil foretrække en udvidelse af bestemmelsen til at omfatte grænseoverskridende betalinger denomineret i euroenheden eller den valutaenhed, som beløbsmodtagerens konto er oprettet i.

8. Princippet om frivillighed er tilstrækkeligt tilgodeset i artikel 8, stk. 1, og de følgende stykker indeholder en række velafstemte undtagelser. EMI finder dog, at artikel 8, stk. 4, første led, som gør det muligt ensidigt at redenominere omsættelige fordringer, bør gøres klarere ved at angive det »critère de rattachement«, der identificerer den kompetente medlemsstat, nemlig det sted, hvor udstederen befinder sig, den medlemsstat, hvis valutaenhed der er tale om, eller den medlemsstat, hvis lovgivning finder anvendelse på retsforholdet, under hensyntagen til retsgrundlaget for forordningen og medlemsstaternes kompetence på privatrettens område og med hensyn til kapitalmarkederne.

9. Den kommercielle gengivelse af pengesedler angribes forskelligt af de forskellige medlemsstater og giver i forbindelse med pengesedler denomineret i euro anledning til bekymring, fordi problemet kan blive meget større omkring det tidspunkt, hvor disse nye pengesedler lanceres. EMI frygter, at de forskellige nationale ordninger, der gælder for den kommercielle gengivelse af pengesedler, kan have uheldige følger for den måde, hvorpå ECB skal forholde sig med hensyn til trykningen af europengesedler. Statuten for ESCB giver ikke ECB de instrumenter, der er nødvendige for at løse dette problem. Den monetære lovgivning, der regulerer de nye monetære symboler, synes at være egnet som middel til at løse problemet. EMI foreslår derfor, at der i forslagets artikel 12 indsættes et nyt stykke med nogenlunde denne ordlyd: »ECB angiver, hvilken ordning der finder anvendelse på gengivelse af pengesedler, denomineret i euro«.

EMI er ved at analysere de forskellige aspekter i forbindelse med elektroniske penge, udstedelsen af kuponer og og mærker denomineret i euro og europengesedler (navnlig ophavsret, forfalskning, midler til at undgå kopiering, eller regler for moderne reproduktionsmaskiner og reglerne for indløsning af beskadigede sedler). Som følge af denne analyse vil det muligvis være tilrådeligt at medtage særlige bestemmelser herom i »109 L, stk. 4«-forordningen. ECB vil eventuelt beslutte at afgive udtalelse om disse aspekter.

10. EMI har ingen indvendinger mod, at den myndighed, der gennemfører høringen, offentliggør denne udtalelse, hvis den ønsker det.